

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ :	สาระทางการศึกษาในกระบวนการสร้างลองของชาวไทยใหญ่ใน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	
ชื่อผู้เขียน :	นายต๋นัย สิทธิ เจริญ	
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต :	สาขาวิชาการศึกษาเอกระบบ	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ	สิสุวรรณ ประธานกรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตุลิต	ดวงสา กรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ศรีวิไล	ตอกจันทร์ กรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยงยุทธ	เปลี่ยนดวง กรรมการ

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายที่ศึกษามิติทางการศึกษาในกระบวนการสร้างลองของชาวไทยใหญ่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

วิธีการศึกษาประกอบไปด้วย การสังเกตและการสัมภาษณ์อย่างเจาะลึกตามแนวทางคำถามที่กำหนดไว้ ตลอดจนศึกษาเอกสารต่าง ๆ และคติชนที่เกี่ยวข้องมาใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการหาข้อสรุปแล้วนำเสนอด้วยการบรรยายตามประเด็นศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ในอดีตกระบวนการสร้างลองมีคุณค่าต่อการเรียนรู้ของชาวไทยใหญ่สูงมาก เนื่องจากเป็นกระบวนการเรียนรู้เดิมที่มีอยู่ในชุมชน วัดเป็นผู้ให้การศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรมแก่เยาวชน ภายใต้การกำกับดูแลจากพระผู้เป็นอาจารย์ให้เป็นที่ไปในทิศทางที่กำหนด

ในระยะต่อมามีระบบการศึกษาระดับใหม่ เข้ามาในชุมชนยังผลให้วัดลดบทบาททางการศึกษาลงไป กระบวนการสร้างลองจึงสูญเสียนี้อาณาทางการศึกษาไปมาก ไม่ว่าจะเป็นด้านเนื้อหาหรือวิธีการเรียนการสอน ส่วนที่หลงเหลือส่วนใหญ่จึงเป็นเพียงด้านพิธีกรรม

ก

ปัจจุบันสถานะและบทบาทของกระบวนการสร้างลอง มีส่วนในการให้การศึกษาแก่เด็กหรือเยาวชนไทยใหญ่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน แต่ลดความสำคัญลงไปมาก มีเด็กและเยาวชนจำนวนไม่มากนักที่ได้เรียนรู้จากกระบวนการสร้างลองในช่วงระยะเวลาของการปิดภาคเรียนฤดูร้อนทุกปี และเป็นกระบวนการขัดเกลาหนึ่งในสังคมเพื่อให้เด็กหรือเยาวชนไทยใหญ่มีความประพฤติเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ด้วยการปฏิบัติกิจกรรมตามพิธีกรรมสืบทอดความเชื่อต่อกันมาตามแนวทางของพุทธศาสนา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title   An Educational Essence in Sang Long Process of
                                  Tai people in Mae Hong Son Province

Author   Mr. Danai   Sitticharoen

M.Ed.   Nonformal Education

Examining Committee

Assist. Prof. Dr. Chukiant	Leesuwan	Chairman
Assist. Prof. Dr. Dusit	Duongsaa	Member
Assoc. Prof. Sriwilai	Dorkchan	Member
Assist. Prof. Yongyudh	Plianpadung	Member

Abstract

The Purpose of this study was to examine both past and present educational dimensions of Sanglong process as practiced by the Tai people in Mae Hong Son Province.

The study was made possible, in addition to reviews of documents and related folklores/proverbs, through field observations and indepth interviews based on predetermined questions. Subsequently, collected data were analyzed, summaries and analytical description made and presented.

Findings reveal that in the past the Sanglong process highly contributed to the Tai people's ways of life since in had been part and parcel of the community learning process. The temple constituted an educational center providing both secular and religious education for community members directed and supervised by teacher monks.

At present, the Sanglong process, though still playing some educational roles, has lost much of its original significance. A small number of youngsters in the province benefit from this learning process during their summer vacation annually. Even given its limited role, it still serves as a socializing agent directing the youngsters' behavior to desired ends.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved